Ч. 127 (12.783). Львів, четвер 11. червня 1931. Pocztowa opłata zaplacono ryczaltem. Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щади. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічне 15·00 „
Піврічне 30·00 „
Річне 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Конфлікт між Ватиканом і фашистівським урядом.

(Від нашого кореспондента.)

Рим, 4. червня 1931.

Сьогодні день — „Божого Тіла“. Велике католицьке свято з урочистими обходами вулиць, міст і сіл. Але Рим сьогодні не побачить тих обходів. Як не побачить їх і ціла Італія. Блискуче весняне сонце не привитає сьогодні Христа, в його щорічному тріюмфальному поході через вулиці, уквітчані ґірляндами, засіяні натовпом. Гимни релігійної радости не лунатимуть у весняному повітрі, поміж високими будинками, але битимуться поміж вузькими мурами холодних церков, не літатимуть широко безкраїми просторами, але спадатимуть з підбитими крилами назад до натовпу з гострокутих аркад...

З наказу Святого Отця заборонено знову — як було колись раніше, до замирення в справі Риму — виходити з релігійними процесіями поза мури церков, аби оминути ексцесів. Місто, якому, по конкордату, бажалося надати характер „святого“, виявило себе під владою давніх антиклерикальних настроїв: „Не може католицький священик бути добрим італійцем!“... — і настрої ці поширилися по цілій Італії, виливаючись у форми гострого поборювання всіх тих організацій, що в той, чи інший спосіб були звязані з Католицькою Акцією.

Офіційний комунікат Агенції Стефані, як і взагалі кожний офіційний комунікат, визначається лаконічністю і — оптимізмом: „Наказ про негайне закриття всіх організацій молоді, що не належать безпосередньо до Національної Фашистівської Партії або до Національної Організації „Баліла“, був виконаний без найменшого інциденту“...

Але папа протестує. У своїй промові з дня 2. червня, виголошеній до священиків, що мали виїхати невдовзі для праці поміж італійськими емігрантами, він повторює з гірким сарказмом: „Без найменшого інциденту!“. — Алеж цей вираз є варт дуже багато: досить пригадати собі всі оті інциденти, наруги, непристойности, руйнування й секвестри, всі оті вандалізми, що мали місце у ріжних частинах Італії, в великих і малих містах, і в самому Римі, і навіть у будинках, що користуються правом екстериторіяльности, і то в супроводі образ для особи найвищого пастиря Церкви...

І більше на тому не спиняється. І ми не маємо наміру над тим спинятися, бо певно вже з ріжних телеграм ви знаєте про цілу низку сумних фактів руйнування католицьких клюбів, влаштовування антиклерикальних маніфестацій з не все чемними випадами проти вищої церковної єрархії, з паленням ватиканського органу „Оссерваторе Романо“ і т. д. і т. д. Тут лише зазначу, що швайцарська ґвардія у Ватикані, що вабить звичайно очі всіх туристів і паломників своїм мальовничим убранням, отримала в доповнення до середневічних галябард і наймодерніші карабіни з начіпленими до них баґнетами... О, не проти італійської армії. Певно, що могла би зробити проти італійської армії та купка швайцарів?, але проти можливих „добровольців“, що їх все не бракує в моменти напруження...

А папа тимчасом протестує. Майже щодня виголошує все нові промови, які італійська преса обходить мовчанкою. Італійці дізнаються про них з „Оссерваторе Романо“, з окремих листів, що роздаються всім бажаючим на території незалежної Ватиканської Держави, і ... з чужинецьких часописів. Ситуація прикра, невиносима, і не лише фашистівська преса обуває полеміку папи мовчанкою, але, як кажуть, довгий час і сам Мусоліні не хотів навіть приймати у себе папського нунція. Бодай такий висновок можна зробити і з самих слів папи (у промові з 31. травня): „А за день перед тим було наказано відповісти Нашому нунцієві, що нема йому про що говорити“...

Правда, в останні часи, як здається, дипльоматичні переговори відбуваються більше-менше нормально, але — що з них вийде, ніхто того сказати не може. Бо справа тут не лише у прінципових розходженнях, не лише в помилковому поясненні статті 43 конкордату про Католицьку Акцію, що Ватикан, на погляд фашистів, розуміє її за широко, а фашисти, на погляд Ватикану, за вузько, але також і в людях. Бо коли всі ми звикли вважати Мусолінія за людину з твердим характером, що не поступається звичайно своїми переконаннями і не йде на ніякі компроміси у справах фашистівського режіму, то і папа Пій XI., про якого звичайно говорять лише, як про незвичайно вчену людину, що днювала й ночувала по ріжних бібліотеках, є так само людиною твердою й рішучою, що звикла дивитися в вічі найбільшим небезпекам і ніколи перед ними не уступати. Бо папа Пій XI. є не лише б. бібліотекар і архівар, але також б. спортсмен і альпініст. Дня 18. травня ц. р. він так говорив до членів університетських католицьких організацій, що перші впали жертвою переслідувань: „Шлях наш може бути важким, і небезпечною може бути наша подорож, але жадним ваганням не може бути тут місця“. І тут він згадував про свої відважні екскурсії, коли теж не мав жадних вагань: „Перше студіював добре дорогу, куди хотів дійти і з ким саме. І деколи мав зі собою товаришів, що не були ані приготовані, ані певні. Тоді бачив він в їхніх очах такий стан душі, бо виявляли вони його у своїх стурбованих поглядах: Куди це, мовляв, ми зайшли? А тимчасом не було жадної причини тоді так вагатися“... („Osservatore Romano“ з 21. V.).

„Певність — продовжує папа, — дає нам моральну хоробрість. Чи не казав наш Господь: „Маловіри, чому сумніваєтеся?!“ І розвіявши сумніви, чи не казав Він: „Не бійтеся“.

Папа Пій XI., як справжній син Заходу, відчуває потребу боротьби, боротьби за добро, що — як і Мусоліні — не може знати компромісів: „Що правда, — казав він у промові з дня 18. травня, — ми в недогоді. Але чи можемо ми претендувати на солодкий спокій під лаврами. Мусимо лише пильнувати, щоби наша недогода не була пасивно нам задана, і потім мати терпіння, якщо приходиться працювати і в недогідних умовинах. Працювати в недогоді — це взагалі нерозділько звязане з кожною альтруїстичною акцією, але особливо належить це Церкві. Бо Церква мусить завжди змагатися“.

Як відомо, папа Пій XI. не є формалістом. Син Заходу, він кохається в нашому східньому обряді, і в своїй промові до університетських католиків зазначує виразно (з приводу ріжних спірітуальних вправ): „Всі ці вправи є щасливими елементами й висловами духовного життя, але не є це само духовне життя. Хліб є необхідний для життя, але не є життя; він є лише тим, чим життя утримується. Справжнє життя, на якому полі ви його не брали б, полягає в думанні, в хотінні, відчуванні і в чині. Ось вам *жива людина*. Отже духовне, християнське, католицьке життя є тим, що примушує думати по католицькому, хотіти по католицькому, чинити по католицькому, що значить по християнському, бо католицтво є істота і повний зміст християнства: поза католицтвом і сам Ісус Христос робиться чужинцем, анонімом“. (Оссерв. Романо з 21. травня). Отже, як бачимо, не звертаючи великої уваги на зовнішні форми обрядів, папа є неухильний у питаннях духа. Він хотів би, щоби католики, висловлюючись словами монсіньора Піццарда „замість маніфестувати своє католицтво в зовнішніх формах (і тут наводить приклад одного еспанця, що витратив саме в часи еспанської розрухи міліон лірів на золоту чашу для одної з еспанських церков) подбали би краще про зорґанізування міцної й великої соціяльної орґанізації, як католицька акція, призначаючи на неї всі ті засоби, що завдяки ним, там (в Еспанії) міг би бути тепер орґанізм здатний не лише спинити антикатолицькі маніфестації, але й перебрати владу“. („Корріере делля Сера“ з 27. травня).

Але саме на це ніколи не погодиться Мусоліні. Можемо пригадати, що в статті первісного проєкту конкордату, що походив з Ватикану, в точці про католицьку акцію зазначувалося, що вона була створена для ствердження, поширення, переведення і оборони католицьких принципів у житті індивідуальному, родинному і соціяльному“. На домагання Мусолінія цей пункт в остаточному Конкордаті зник, і на його місце зявилася стаття 43, що забороняє католицькій акції всяку політичну і орґанізаційну діяльність на соціяльному полі, обмежуючи діяльність акції лише на справи чисто релігійні.

Але як можна відділити релігійну акцію від соціяльної? Як можна відділити мораль від політики, політичну акцію від акції морального оздоровлення? І сам папа писав 12. листопада 1928 р. до кардинала Бертрана, що „католицька акція може по праву називатися і соціяльною акцією, бо вона намагається поширити царство Христа і осягнути таким чином для суспільства найбільші добра“. І монсіньор Піццардо говорив 9. вересня 1930, визначаючи обовязки церковного асистента (дивись „Civilta Catolica“, т. IV. с. 68) у звязку зі статтею 43 конкордату про католицьку акцію, що та акція — „якщо є перш за все релігійною, не перестає бути одночасно і соціяльною, поскільки готує до неї своїх членів, і політичною, поскільки прямує до загального добра через закони й інституції, згідні з християнськими принципами“.

Ясно, що при такому розбіжному розумінню завдань католицької акції, як ті завдання були встановлені у статті 43 конкордату, конфлікт був неминучий. І ця неминучість зростала з тим більшою фатальністю, що на провідників католицької акції почали все в більшій кількості висуватися впливові члени бувшої партії популярів (народньої), які мали на меті свої власні, давні партійні цілі. І тим часом як папа називав католицьку акцію своєю улюбленою дитиною, що має переводити в життя вищі католицькі ідеали, фашистівський уряд з усе зростаючим незадоволенням констатував, що під її покровом збираються всі недобитки антифашистівських партій. Таким чином дійшло до конфлікту: спершу полеміка в часописах, потім по вулицях та напади на помешкання католицьких орґанізацій, потім закриття помешкань і клюбів католицької акції (що папа вважає нарушенням конкордату) і нарешті вчорашній новий офіційний комунікат про засідання Дирекції Фашистівської Партії на чолі з Мусолінім: „Стверджуючи свою глибоку і незмінну повагу до католицької релігії, до її найвищого достойника і голови, до її міністрів, до її церков (все великими буквами — Е. О.) (Дирекція Партії) проголошує в найбільш недвозначний спосіб, що вона має тверду волю не допускати, щоби під будьяким новим чи старим прапором находили рештки, досі ощаджені, антифашизму, свій захист і охорону, і тому наказує провідникам девяти тисяч фашів Італії пристосувати свою акцію до цих директив, не забуваючи, що наші покійники, які полягли за революцію, вимагають її неухильної охорони проти всіх і за всяку ціну“.

Евг. Онацький.

Брінінґ і Курціюс виїхали з Льондону.

Канцлер Брінінґ і мін. Курціюс віділхали 9. червня рано з Льондону до Савтгемптону. Представникові бюра Райтера сказав канцл. Брінінґ, що він і мін. Курціюс зовсім задоволені з розмов із англійськими державними мужами. Розмови в Чекерс виявляться без сумніву пожиточними в міжнародній співпраці.

НА ЧИСТІ ВОДИ.

Реферат інж. М. Творидла про господарське положення „Просвіти", виголошений на Загальних Зборах Т-ва дня 4. червня 1931 р.

III. Теперішні зобовязання „Просвіти" і їх причини.

А що мало складатися на зміст? Треба було дати книжки, живе слово, людові університети для мущин і жінок, а головно треба було виобразувати провідників для освітньої праці, яких потреба росла, а недостача була велика і то при помочі фахових часописів і курсів. Практика виказала, що загал нашої інтелігенції не знає ще й досі освітнього діла та його метод, тому треба було видавати для провідників саме такі журнали. І „Просвіта" давала. Тяжко здобувала гріш і кидала на дальшу і дальшу організацію освітнього діла, звертаючи пильно увагу і на організацію освіти на північних землях. Видавала для фахових освітніх робітників „Народню Освіту", „Аматорський Театр", „Бібліотечний Порадник", а вкінці „Життя і Знання". У них матеріял був направду фаховий, добрий.

Але тут показалася вже перша наша слабина. Ті, що ведуть працю в читальнях, не піддержали як слід видавництв. Для більшости, освітне питання у новочасному понятті ще незрозуміле, невідчуте, фахові органи зайві, а в багатьох книжка чи газета — це не товар, який треба купувати як хліб, чи одіж, але щось, що можна приймати і не платити. Ці органи давали такі дефіцити, що треба було їх на велику шкоду для освітнього діла перестати видавати. І ще досі залягають ті, що зголосилися до передплачування і зобовязалися платити, квотою понад 10.000 золотих.

Як сказано, треба було покинути методичні органи, залишаючи одиноке „Життя і Знання", а взятися до живого слова, при допомозі організаторів з централі і приневолювати провід філій та читалень, щоби не занедбував діла. І курси для освітників треба було відложити задля великих коштів, бо показалося, що й вони ще не найшли належного заінтересування.

Треба було відреставрувати господарську школу в Милованні, в якій понищено давне шкільне та інтернатське уладження так, що сліду з нього не стало, треба було побудувати і перебудувати господарські будинки та направити основно шкільний, повести огорожу, подбати за гігієнічну для учнів воду, за яку там дуже трудно. Ця відбудова тяжить з відсотками до нині на Т-ві квотою 86.000 зол. Зате йде школа, виростають кадри сільської інтелігенції, свідомих працьовників для села. А треба було Миловання відбудувати ще й тому, що на ньому тяжить сервітут приміщення Вакаційних Осель. Те саме треба було зробити зі школою для дівчат в Угерцях, знищеною майже до тла, а що на відбудову вже не було гроша, віддано на це весь дохід з грунтів на 12 літ.

Крім того треба було кинути в народ якнайбільше книжок, а що магазин „Просвіти" вичерпався, через повних 10 літ українська видавнича діяльність не розвивалася в краю, а по війні також мало хто писав, а найкращі видавництва найшлися за границею, треба було замовляти книжки у приватних заграничних підприємців. Трапився Оренштайн. І в нього закуплено. За ті книжки старалися й інші установи, між ними книгарня Шевченка. Купила „Просвіта". Тоді всі заздрісно твердили, що „Просвіта" зробила інтерес.

Треба було зреставрувати надрушений бомбою львівський будинок, та відновити його в цілости, бо грозила небезпека так, що аж маґістрат вмішався. Треба було відреставрувати стипендійні фонди, бо хоч вони здевалюувалися без вини „Просвіти", то годі було допустити до того, щоби пішли в непамять імя і воля фундаторів. А що гроша було за мало, а була надія, що праця дасть належні звороти, то треба було запозичатися щораз далі і далі, деколи навіть на 25 проц., бо кожний з нас знає, що так тоді платилося.

Та чим далі йшла „Просвіта" у сповнюванні своїх завдань, тим більше треба було з прикрістю переконуватися, що сподівання на доходи заводять, аж дійшло до того, що є сьогодні. Ось подам задовження „Просвіти" в круглих цифрах. Самі лиш фахові журнали дали за весь час досі около 40.000 зол. недобору. Віднова камениці зїла також 40.000 зол. Миловання коштувало коло 50.000 зол.; але сьогодні з відсотками довг зріс на 86.000 зол. Видавництва заборжені на 100.000 зол. Довг за книжки Оренштайна на 200 тис. золотих, разом довг кругло 468.000 зол., то є 52.000 долярів. Коли ще дорахувати до того добровільне зобовязання себе на стипендійний фонд 63.000 зол., то є 7.000 долярів, то ціле зобовязання „Просвіти" виносить сьогодні майже 59.000 долярів. Докладно кажучи, біляне з 30. червня 1930 виказує довгу 513.308.02 зол., або 57.667 дол., а сьогодні, то є 22. травня 1931 р., 566.461.25 зол., або 63.640 дол. Тут належить зазначити, що одночасно на 23.291.95 зол. зросло від 30. червня 1930 р. до нині майно товариства. Є це великий довг, але в порівнанні з передвоєнним довгом 79.000 дол., є, як видимо, на приблизно 16.000 долярів менший. А пригадую, що й сьогоднішній доляр має меншу вартість, ніж передвоєнний. Зате за цей довг вдесятеро більше крику, ніж це було перед війною і то головно з боку тих, які в „Просвіті" не працюють, її досягнень не знають і навіть не є її членами.

—o—

XV. Міжнародній Хліборобський Конґрес у Празі.

Прага, 6. червня 1931.

У салі засідань чеського сойму почався 5. ц. м. 15. міжнародній хліборобський зїзд у присутности його почесного провідника президента чеської републики Масарика. Числом учасників перевищує цей зїзд усі попередні. Прибуло округло 1.000 делеґатів із 31 держав Европи й Америки. Самих французів є аж 128. Є заступники Ліґи Націй. Міжнародного Уряду Праці та Міжнародного Хліборобського інституту в Римі. Між делеґатами 3 українці з Чехословаччини: проф. Бородаєвський, проф. Мицюк і доц. Доманицький. Перший раз прибули на 15-тий уже мжінародній хліборобський конґрес також представники українських господарських і культурних осередків у Львові: посол О. Луцький (РСУК і Центросоюз), інж. Храпливий (С. Госп.), д-р Холєвчук (Маслосоюз) і п. Дучимінська (Союз Українок). Поміж делеґатами з Міжнародного Хліборобського Інституту в Римі є також один українець: д. І. Гриненко.

Почався конґрес святочною але й річевою промовою проф. Брдліка, по чім промовляли ще голова міжнародньої рільничої комісії в Парижі маркіз de Voguè, чеський премієр Удржаль, голова Союзу Швайцарських Хліборобів відомий проф. Лявр, заступник голови міжнар. паризької хліборобської комісії Ґоп'є, б. німецький міністр Гермес та провідник польської ґрупи Фудаковський. Підкреслювали конечну потребу міжнародньої хліборобської орґанізації.

Зараз по святочнім відкриттю зїзду почали працювати комісії. Є їх сім: 1) для аґрарної політики, 2) суспільної аґрономії, 3) хліборобської кооперації, 4) ростинної продукції, 5) годівлі худоби, 6) хліборобського промислу і 7) для справ сільської жінки.

З українців працюють: у першій комісії Гриненко й Мицюк, у другій Доманицький і Храпливий, у третій пос. Луцький і проф. Бородаєвський, у шестій д-р Холєвчук, у семій п. Дучимінська.

У третій комісії, де незвичайно цікаво передискутовано напротязі двох днів реферат дир. Ґеннеса (Німеччина) про вишкіл у хліборобській кооперації та реферат Кліндери (Чехосл.) про

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 11. ЧЕРВНЯ 1931.

А. СВЄНЦІЦКА. 2)

За східний обряд.

Світові вчені та византійська культура. — Обряд, церква та віра. — Обряд і догма. — Скритий змисл мови.

Найкращі світові вчені працюють над вивченням і розкриттям змісту та потенцій византійської культури в житті народів у ріжнородних ділянках творчости їх генія. Зрозумів це дуже добре і Рим папів, що — без огляду на вікові непорозуміння з Византією — чи не найбільше причинився до вияснення цього питання. Католицькі дослідники з поручення поодиноких папів досліджують не тільки византійський церковний обряд, але й саму суть византинізму, як творчу силу християнської церкви. Ватиканські збірки книжного богацтва і останків мистецтва полишуться на все чи не найкращим висловом захоплення і розуміння великих представників католицького світа для творчого життя православної Византії і нехристіянської Еллади.

Византійський обряд, до якого деяка частина надто ревних католиків українців через страх перед тінями Фотієвої схизми та московської небезпеки хоче викликати призирство та осмішити його, на Заході щораз більше притягає увагу учених католиків і католицьких орденів-чинів. Цей обряд находить навіть на верхах католицького світа серед світських прихильників уніоністичної праці глибоке зацікавлення не тільки для своєї величньої форми, але й для ідеольогічних основ його змісту.

Католики бельгійці та англійці англікани виявили дотепер чи не найбільше зацікавлення для цього обряду. Є й чимало і приватних домашніх римо-католицьких каплиць, де на бажання власників відправляють службу священики за західним обрядом. І діється все те тоді, коли у східних католиків цей обряд занепадає. Можливо, що згодом доведеться східним уніятам вчитися давнього східнього обряду на Заході. Треба надіятися, що український народ збереже свято та виплекає свою так богату, віконавню церковну спадщину та найде в ній творчі потенції для будуччини.

Чи дійсно такий важний обряд для церкви та віри? Пощо так багато говорити про таку дрібницю? — спитає може неодин світський та духовний, коли не явно, то певно в дусі. Так, значіння обряду для нашої церкви дуже велике і ми повинні придавати йому ту саму ваґу,, яку придавали йому його творці. Византійський обряд — це тіло й кров сильно розвиненого византійського християнського культу. Для тих, що не відчувають і не розуміють східного культу, обряд цей буде мертвий. І в цьому відношенні до східного обряду зійдуться і протестанти, і раціоналісти-послідовники Толстого, і всі ті, що дослівно захотять розуміти висказ про „царство божіє внутрі нас".

Завдяки контеплятивному темпераментові і буйному естетизмові Сходу, византійська церква дала свому обрядові богату силу почувань і переживань. У символиці асоціяції поодиноких частин обряду старалася східна церква виразити повноту християнської правди і придала йому характер незмінної вічности — монументальність і статику. На порівнання обряду, іконописи, будівництва і мельодики співів византійської церкви виходить, що всі вони разом узяті як церковне мистецтво стараються виявити незмінність і ідеалізм вічного світу. Дух великої та глибокої фільософії Плятона через византійську східну церкву царює і по сьогодні в українській культурі.

Обряду не можна протиставляти догмі. Догма — це поняття і суха формула віри; а обряд — це її образ, це око і слух віри, це її жива мова, якою зрозуміло можна виповісти та окреслити емоціональну та ірраціональну правду. Живий обряд передається бзепосередньо від одного виконавця до другого і легко переймається коли не затратилися його кільця і його внутрішня льоґіка.

При всьому богацтві східнього обряду, в ньому нема нічого зайвого; усе тут льоґічно випливає одне з одного, наповнене високою символікою. Тимто він дуже чутливий на всяку внішню механічну зміну і не терпить асоціяцій з іншого, чужого порядку. Мішанина ріжних льоґік і ріжних стилів не тільки вражає нас неприємно з естетичного боку своєю дісгармонійністю, але й відбирає зміст обрядові.

Правда, ріжними мовами і ріжними обрядами вільно людині почитати та славити Бога. Але в византійському обряді та своїй рідній вимові богослужебного слова український нарід відчуває той скритий змисл, якого він ніколи не відчує в чужому обряді та в чужій, хочби як знаній, йому мові. Византійський обряд є висловом релігійного почування і випливом (еманацією) віри українського народу.

Здається, що в кожного вірного може ще в дитячих літах в хвилину релігійного захоплення появилася свідомість того, що здавна предки його молилися так само як молиться і він, та що ще сотні та тисячі літ будуть його наслідники так само молитися! І тоді то перед духовими очима людини стіни храму розступаються і людина відчуває реально невмирущу вічність свого народу, своєї віри.

Культура здавна виражається здебільша у формах релігійного життя, тож ясно, яку трівку підвалину поклала византійська церква в дусі українського народу. Византійський обряд заснувався на первістках драматичного мистецтва, а з ним тісно звязалися й інші роди мистецтва — малярства, музики, співу та поезії. Завдяки отсій традиції східного обряду, піддержувалася та зберігалася національна свідомість в самім осередку українського народу, на якого самобутність стільки віків зазіхають його сусіди політично та економічно багатші.

(Продовження буде.)

—o—

ревізії хліборобських кооператив, промовляли також обидва українські члени цієї комісії: Луцький та Бородаєвський

Першого вечора приймала учасників конґресу чеська опера знаменитим „Далібором“ Сметани. Нині приняття у міністра закордонних справ, завтра у президента Республики, позавтра в міністра хліборобства.

Закінчення конґресу 8. червня.

Учасники конґресу мають змогу оглянути взірцеві господарства в цілім краю і велику хліборобську виставу в Празі.

На з'їзді й виставі помітна дуже мала участь чеської Морави та Словаччини. Натомість сильна є співучасть чеських і моравських німців.

О. Л.

Життя і положення білоруського народу в Польщі.

IV. Між двома огнями.

Коли польська влада почала ліквідування Громади, якій закидала комунізм, білоруська протигромадівська преса цілком підтримувала ці заміти й обвинувачення і своїми „ревеляціями“ посередньо причинялася навіть до арештування людей, які не належали офіціяльно до Громади, але фактично мали в початках вплив на формування її ідеольогії. Противники Громади споміж білорусів, що вели з нею таку неперебірчиву боротьбу, поставили собі зовсім нереальні, з уваги на настрої селянських мас, завдання, а саме: заняти на місце Громади провідну і кермуючу позицію в білоруському політичному житті.

Обвинувачуючи Громаду в комунізмі та інтернаціоналізмі, ці білоруські чинники, почали заявляти, що одинокими справжніми білоруськими незалежниками є вони, усіж інші — це або комуністи-інтернаціоналісти, або „польонофіли“, що запродалися польським фашистам. Так робили між іншим білоруські хадеки. Наприклад усі цього роду комуністичні заміти на адресу білоруських культурних діячів повторяла беззастережно і дослівно хадецька преса. Цього роду інформації йшли і за границю. Бувало, що серед „польонофілів“ находились, завдяки такій інформації і поважні білоруські діячі, творці білоруського незалежництва. І світ цьому дивувався. Самозрозуміло, що така „інформація“ робила величанську прислугу передовсім полякам і їх закордонній пропаґанді та облекшувала працю польській диплЬоматії. Моглиж поляки сміло твердити, що хіба в Польщі білорусам не може зле діятися, коли вчорашні білоруські незалежники стали польонофілами. Невважаючи на описану тактичну помилку, що помогла при ліквідації Громади і полякам і комуністам, білоруські хадеки зробили ще й іншу поважну тактичну похибку.

Давніше білоруська християнська демократія була виключно католицькою орґанізацією, в якій було між іншим і кілька десятків католицьких священиків, свідомих білорусів. Ця орґанізація (лідером її є о. Станкевич) поставила собі була між іншим дуже гарне завдання, а саме, боротись за введення білоруської мови до ужитку в католицькому костелі по білоруських парохіях. Католицька духовна влада мусіла рахуватися з цією, будь-що-будь, значною ґрупою білоруських католицьких священиків, що завдяки підтримці литовського католицького духовенства, могли мати поважну опору в Римі. Але ось хадеки, кинувшись на широкі води загальнонаціональної політики та рішивши заняти становище Громади мусіли подбати про те, щоби приєднати для себе і православних. І таким чином ця організація зміняє свій суто конфесійний католицький характер, уводить у свій склад представника православного населення б. сенатора Богдановича та пробує вести свою працю і серед православних білорусів.

Але рівночасно з тим, з організації хадеків виступає більша частина католицьких білоруських священиків, які не хочуть оставати в мішаній під релігійним оглядом організації. Мало того: праця хадеків на терені костела зводиться до нулі, бо католицька духовна влада не дозволяє входити в якийнебудь контакт з партією, що має в собі схизматиків. Католицький епископат, в якому переважають націоналістичні польські впливи, перестає зовсім рахуватися із білоруськими катол. священиками, переносячи їх з білоруських у чисто польські або литовські парохії та призначаючи на їх місце священиків поляків, звичайно польських націоналістів, які намагаються зліквідувати в масах усю зроблену їхніми білоруськими попередниками освідомлюючу національну й культурну працю. Ось і прикрі наслідки цієї тактичної похибки білоруських католицьких діячів.

ЩО РІШЕНО У ЧЕКЕРС?

Світова преса має тепер один лише клопіт: відгадати тайну розмов у літній резиденції анґлійського премієра, які велися там підчас побуту німецьких гостей: канцлера Брюнінґа й мін. закорд. справ Курціюса. Розмови були, очевидно, строго довірочні і лише згодом будучі конкретні події відкриють усю правду. Очевидно, що офіціяльний комунікат, якого — видно — не можна було оминути з уваги на несподівано велике заінтересування цілого світа, старався сказати лише щось таке, що нічого не говорило би. Комунікат підкреслив приватний характер відвідин, яких цілею було — мовляв — навязання особистого й безпосереднього контакту. Німецькі гості інформували своїх анґлійських господарів про страшне економічне й політичне положення Німеччини, на що анґлійці — читаємо — вказували на міжнародній характер економічної крізи та її прояви в Анґлії. Треба, кажеться наприкінці, відбудувати міжнароднє довіря та взаємно всім співпрацювати над поборюванням крізи.

Словом, комунікат обмежився до загальних фраз, ствердивши лише факт дебатування у Чекерс над фінансовими трудноцами Німеччини, себто над питанням военних відшкодувань, при чому безумовно була мова про небезпеку соціяльно-політичних потрясень у Німеччині. Цей характер розмов підкреслила ще участь у них анґл. віцеміністра фінансів Росса (у заступництві важко хворого Сновдена) й директора Анґл. Банку Нормана. Присутність у розмовах льорда адміраліції Александра, відомого з посередництва у морському розззброєнні поміж Францією й Італією, вказувала би на те, що справа роззброєневої конференції у 1932 р. була заторкнена. Але знову таки — запрошення до Чекерс Бернарда Шова й участь при обіді жінок деяких достойників вказує на дбайливість організаторів того з'їзду, щоби надавати йому назовні як мога виразніше приватного характеру.

Ясно, що світова преса поділилася і в поглядах на ефект чекерської зустрічі на оптимістів і песимістів, з тою ріжницею, що оптимісти в Німеччині говорять подібним тоном, що песимісти — у Франції. Однак скрізь переважає погляд, що без огляду на те, чи принято в Чекерс якісь конкретні рішення чи ні, наближився час нової ревізії репараційної проблеми, бо Чекерс безумовно переконало і анґлійську і майже всю світову опінію, що втримати надалі у дотеперішній висоті военні тягарі Німеччини є річчю неможливою.

Відчит про українські справи в анґлійському парляменті.

Ми вже подали коротку звістку про відчит, який дня 4. червня ц. р. мала в Льондоні пос. Мілена Рудницька. Тепер подаємо кілька подробиць про цю подію.

Відчит відбувся в год. 4 попол. в палаті громад, для членів палати, які підписали до Ліґи Націй петицію у справі осінних подій та заторкували цю справу на терені анґлійського парляменту. Проводив сходинами майор Еліот (консерватист); між присутніми були члени всіх трьох анґлійських партій.

Голова сходин привитав пос. Мілену Рудницьку, яку представила йому міс Мері Шіпшенкс, відома діячка жіночого руху, що неоднократно дала докази своєї прихильности для українців та зрозуміння їхніх потреб.

Пос. Рудницька подякувала в коротких словах анґлійським послам за їх співчуття і

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 11. ЧЕРВНЯ 1931.

МИХ. РУДНИЦЬКИЙ.

Перші стежки й перехресні.

Іван Крушельницький: Радощі життя. Львів 1929. Бурі і вікна. Львів 1930. Накл. В-вої Спілки „Нові Шляхи“.

IV.

Ще одна жертва перехресних вітрів. Автор цих двох збірок проявив в останніх роках незвичайно оживлену поетичну працю. Він став репрезентативним поетом „Нових Шляхів“, що потрібували багато матеріялу, а справжніх співробітників мали дуже мало.

Невеликий це комплімент для І. Крушельницького, що його поезії відбивають сильно від усіх інших друкованих у „Нових Шляхах“. Неоден плід дебютантів і анонімів там друкованих, міг би сміливо йти до „Зиза“ як зразок „молошного божевілля“.

І. Крушельницький має солідні підстави доброї клясичної школи: дбає за добір слів і різьблену форму, шукає в вірші провідної думки. У цьому відношенні він споріднений із В. Бобинським, з яким має неодну спільну духову рису. Оба вони перейшли дуже різку еволюцію від чисто-еґотичної, контемплятивної, кімнатної лірики до т. зв. пролетарської поезії. (Кажу „так званої“ не іронічно, а тому, що „пролетарський“ покривається у ріжних наших письменників із поняттям оспівування недолі пролетаріяту.)

Така еволюція вистачає у нас критикам ворожим до комунізму ставитись із глумом до пролетарських поетів часто закидаючи їм „нещирість“. У літературі нема досі мірника „щирости“; є письменники великого таланту, забріхані власною позою; є інші безмежно-щирі — зовсім безвартні. Зате коли маємо перед собою твір, можемо прирівнювати зусилля поета, його наміри із довершеннями.

І. Крушельницький є типовим зразком поета, що не найшов своєї дороги. Він поклав собі за завдання показати, що може бути крицевим, сильним, залізобетонним співцем або щонайменше оспівувати кривду та злидні працюючої кляси. Весь його талант у ніжних мріях, що ледви схоплюють обриси реальних предметів.

*

Мрії громадно линуть зпросоння,
Ледве, вже ледве вдержують звязь...
Ще щось верзеться, — це чи не ронять
Квіти дерева? Мрія знялась
І понеслася, лине стрілою
І допадає чуйним крилом
Хвилю спочинку, хвилю спокою.
...Твориться казка, твориться казка...
Сходить проміння ясних країн,
Квітів пахучих вяжеться вязка,
Квітів пахучих віється тінь.
Віються тіні, віються сонні,
Сни полохливі ледве тремтять.
Хтось полохливі свої долоні
Хтось полохливо з теплом обнять
Хтось простягає, хтось і шепоче...

*

Ці мрії названі зовсім влучно „візіями“; вони тягнуться як павутиння і не маємо охоти питати: „що, хто, кому?“. Якби автор умів заволодіти своїм настроєм і знав, коли зупинитися, і не насолоджувався самим водограєм слів, з цього викристалізувався би неодин дорогоцінний камінчик.

Та ось приходить спокуса стати не шліфарем камінчиків, а каменярем. На це не досить мати пальці добрі для павутиння.

Ми ідем, ми ідем, ми ідем
Із низів, із льохів і тюрем
До вершин крізь вогні і бої —
Ми — борці, палії, рушії,
Ми нові здобуваєм світи
І до смерти не кинемо йти!

Для таких строф і не треба бути поетом. Зате вдвоє, як не вдесятеро більшим треба бути для сюжетів, що домагаються безпосереднього, щирого бунту і загостреного зору для реальних форм життя „покривджених і понижених“ людей.

Автор „Бурі і вікон“ глядить на революційну бурю крізь вікно і те, чого не всилі бачити, пробує надробити — пильністю, шліфуванням строф. Найближчим духово був би Крушельницькому — модернізм із такими арабесками слів, які гарно повязані завсіди щось можуть для когось значити.

Ні І. Крушельницький, ні наші інші молоді поети не здають собі справи, що значить покласти собі заздалегідь програму в поезії і до неї підтягнутися. Це річ навіть не порахунків зі своїм світоглядом, а спроможність найти засоби уяви, що могла би оживити абстрактні ідеї.

Не кажемо вже про спроможність мати самі ці ідеї. Поети з тої ґрупи, якої нині найталановитшим представником у Львові є І. Крушельницький є мабуть тої гадки, що те, що робить їхню поезію найціннішим — ідеольоґія, не повинна бути індивідуальною власністю, а колективною. Себто іншими словами: всі вони беруть готові ідеї і перевіршовують їх. При цій праці вони не дбають і забувають про власне відношення до цих ідей, а скидають їх, наче зломи каміння, на нашу голову.

Одною із найдивогляднiших рис такої поезії є те, що вона хоче звертатися до маси, щоби революціонізувати її, а вживає до цього джазбендової мурінської орхестри коктейлів.

прихильність українській справі та висловила бажання, щоби ці посли, зацікавившись українською справою, цікавились нею і надалі. Опісля пос. Мілена Рудницька виголосила інформаційний реферат і давала відповіди на запити, з якими звертались до неї англійські парляментаристи. Зокрема була мова про рішення Ради Амбасадорів з дня 15. березня 1923 р. і додану до нього клявзулю про автономічний устрій. Пос. М. Рудницька заявила, що українці в Польщі бажають собі виконання міжнародніх зобовязань, які Польща прийняла в 1923 р. в договорі, підписанім Радою Амбасадорів, а в їх числі й англійським амбасадором. Присутні англ. посли заторкнули теж відомий комунікат Комітету Трьох та обмінялися думками з прелеґенткою про корисність чи шкідливість такого полагодження справи останньою Радою Ліґи Націй.

——o——

ОСТАННІ ВІСТИ

СТРАЙК ТРАМВАЄВИКІВ У ВАРШАВІ.

У Варшаві 9. червня вибухнув страйк трамваєвиків. Є це в звязку з тим, що керовник руху, інж. Квятковський (якого дирекція приняла з Лодзі) змінив працю трамваєвиків, побільшуючи нічні дижури та курси моторових. У звязку з цим варстатові робітники побили тому кілька днів дир. Квятковського. Дирекція замкнула варстати та виповіла працю 400 робітникам. Інтервенція союзу трамваєвиків була безуспішна й від 9. червня стали обовязувати зміни в розкладі праці. На знак протесту трамваєвики застрайкували.

Варшаві грозить і страйк міських автобусів.

КРОВАВИЙ НАПАД НА БАРОНА.

У Львові в ночі 9. ц. м. на мешкання бар. Блажовського при вул. Стшала 4. вскочив крізь вікно якийсь бандит і вистрілив до барона двічи з револьвера. Одна куля застрягла в стіні, а друга поцілила барона в ногу біля коліна та перейшла наскрізь. На крик матері напасник вискочив крізь вікно. З бальконy II. пов. бачили комірники, що на подвірі був іще один чоловік. Оба втекли. Барон Блажовський живе постійно в Чернихові (пов. Підгайці), а до Львова приїхав, щоби помогти матері. Його мати вдержується з лекцій француської мови. Поліція з поліційною собакою шукає напасника.

МОРАТОРІЯ ДЛЯ НІМЕЧЧИНИ.

„Дейли Телеграф“ приніс вістку, що Німеччині вдалося вистарати в Льондоні 3-літню мораторію. Часопис зазначує, що вже пора скликати міжнародню конференцію у справі репарацій. Чутки про ревізію Йонґового пляну передвчасні, однаке з причини тяжкого госп. положення Німеччини мораторія для неї конечна.

МЕКДОНАЛЬД І ГЕНДЕРСОН ПРИНЯЛИ НІМ. ЗАПРОШЕННЯ.

„Вольфове бюро повідомляє з Льондону, що Мекдональд і Гендерсон приняли запрошення німецьких міністрів. Речинець ревізити англійських міністрів у Берліні устійнять небаром. „Берл. Тгт.“ твердить, що це станеться підчас парл. ферій або після вересневої сесії Ліґи.

„НАВТІЛЮС“ ПО ДОРОЗІ ДО БІГУНА.

В Ню Йорку одержали вістку, що підводне Вількінсове човно „Навтілюс“ в полудне 7. червня було 550 клм. від Бостону. Після 2-денної боротьби з бурливим морем човно пливе далі.

ГОССА НА ДОЛЯРА.

Госса на готівкові доляри, що триває в Німеччині від кількох днів, зростає. 8. червня платили за доляра 8.98 зол. Дня 9-го червня курс ще вище посунувся. Банк Польський у Варшаві підніс курс доляра на 8.96, щоби доляри масово не відпливали у Німеччину.

——o——

Невеселий стан нашої театральної справи.

Загальні Збори „Кооперативи Український Театр“ у Львові.

Збори ці скликані на 8-го ц. м. на 7. год. веч. у салі „Бесіди“ відбулися при незвичайно малій скількости осіб. Навіть деякі члени Дирекції та Надзірної Ради, занята ближчими собі справами, не могли явитися. Душа всієї установи дир. Б. Янів поважно недужий. Проводив Зборами радн. Ч. Дрималик.

На самім вступі член Надзірної Ради д-р М. Волошин поставив внесок, щоби управа склала окрему заяву в справі байдужности членів кооперативи і передала її до преси. Заява, яку ми є дістали, є такого змісту:

„Управа „Кооперативи Український Театр“ у Львові, згідно з рішенням останніх Загальних Зборів з дня 6-го ц. м. висловлює прилюдно свій жаль, що численні члени Кооперативи проявляють щораз менше зацікавлення справою нашого театру і навіть не вважають своїм громадянським обовязком явитися раз у рік на Загальні Збори Товариства, щоби своєю участю та радою причинитися в деякій мірі для оживлення діяльности Товариства і піддержки нашого театру та управи, що ним піклується. Управа сподівається, що всі ті, яким залежить на розвитку нашого театру, а покищо зайняті іншими громадськими справами, забули за нього, проявлять на майбутнє більше зацікавлення долею нашого живого театру й нашого драматичного мистецтва“.

Загальні Збори приняли до відома звіт управи, що торкався чисто ділових справ: розподілу зиску та внесків щодо заступлення вильосованих членів новими. Після формальної полагоди справ поставлених на деннім порядку почалася дискусія на загальні теми, звязані з будовою нашого театру. У цій дискусії забирали голос радн. Стебельський, о. д-р Й. Застирець, д-р М. Волошин, п. Лісевич та ін. Д-р К. Левицький в імені „Комітету будови театру“ заявив, що в найближчому часі скличе представників ріжних наших установ на спільну нараду, щоби надуматися над можливістю будови власної театральної салі.

Дуже справедливою була увага одного із старших студентів, присутного на цих Зборах, що „Кооператива Український Театр“ у Львові повинна би в першій мірі звернути увагу на живий театр, що потрібує невпинно піддержки. Як нам відомо, саме в цьому напрямку йде здебільша постійна праця членів кооперативи, щоби влекшити нашому найкращому театрові „Театр ім. І. Тобілевича“ його тяжкі умовини праці. Вся недоля нашого театру звязана з матеріяльними злиднями. Ведення театру домагається великих фондів, для яких треба або піддержки держави, або міліонових меценатів — а ні одного із цих джерел ми нині не маємо.

Будова театральної салі у Львові і опіка живим театром, що поневолі мусить бути мандрівним — це дві окремі справи і кожна незвичайно важка для практичного переведення в сучасний мент.

З волинської хроніки.

Дитячий балет. У Луцьку в міському театрі дня 31. травня і 1. червня відбувся балет маленьких українців і українок, дітей від 4 літ, вишколених п. Щиглом-Козаком. Не зважаючи на дуже короткий час школення, малі танцюристи й танцюристки збирали своїми чудовими танцями рясні оплески за ту радість і задоволення, які вони дали зібраній публиці. Деякі танцюристи виявили значні здібности. У програму балету, крім українських національних танців, увійшли й деякі чужі, як напр. мадярські та жидівські. Одначе й тут „політика“ взяла гору над мистецтвом: не тільки інші „меншости“ залишилися вірними бойкоту всього українського, але й навіть „реґіоналістам“ українське мистецтво теж не дуже припало до серця і балет дав... деякий дефіцит. Але-ж „у Луцьку все не по-людськy“.

Хуртовина, град і повінь. В околицях Локачів 20. травня пройшла сильна хуртовина з градом. Луги й поля залила вода. Комунікація між Локачами й Киселином та Гороховом була перервана. Мости ледви врятовано. В околицях Княжого й Шпиколос на Гороховщині вода позносила містки й позаливала поля.

Панахида по Ч. Добровольському. З ініціятиви Луцької „Просвіти“ дня 30. травня в церкві чесно-хрестного брацтва відбулась панахида по бл. п. Ч. Добровольському, на яку зібралося місцеве громадянство в значній скількости, крім деяких відомих осіб...

І Случ нагадав про себе. Ріка Случ у районі с. Устя на Костопільщині від зливи вийшла з берегів і залила луги й поля. Розбурхана ріка принесла з Радянської України немало дерева, а на ньому втікача з „раю“ — Михайла Волошенка, родом з Кубані. Мешканці радянського „раю“ використовують навіть стихії, щоби рятуватися за рижським кордоном.

Ліквідація. В Ковлі зліквідовано „Місію охорони дівчат“ на залізничому двірці. Торговці живим товаром можуть радіти.

Таємничий напад. На власницю погорілого млина у Луцьку п. Пінчукову невідомі злочинці доконали нападу вночі в її помешканні, дуже тяжко покалічили якимсь залізним предметом, викрутили пальця й здерли дорогий перстень. Пінчукова — жидівка, вдова, жила самітно, тримаючи льокатору — ученицю гімназії, яка підчас нападу втікла з дому. Пінчукова найшла в собі ще трохи сил, щоб вийти на вулицю. Її забрали до шпиталю, де вона кілька днів боролася зі смертю. Арештовано кілька підозрілих осіб.

Привіт проф. Софії Русовій. Рада Луцької повітової „Просвіти“ вислала привітання проф. Софії Русовій у Празі з приводу її 75-літнього ювилею.

„Запахло Русю“. Дня 1. червня гостив у Луцьку митрополит Денис, що прибув на храмове свято місцевої катедри. Катедра (собор) у руках росіян-славянистів, хоча девять-десятих парохіян складають українці. Тому-то і церковне свято набрало цілковитого „русскаго духа“. Для зустрічі митрополита були змобілізовані всі решітки російщини, б. царські урядовці, поліціянти, офіцери. А до них додано й молоду Русь — пластунів, які прийшли до церкви й стояли в ній підчас Служби Божої з розпущеними російськими трьохкольоровими стрічками на прапорах. Лише українцям, як це було у Клевані, не вільно вживати в церкві національних барв і мови. Правда, дуже кинулося в вічі те, що українців-селян зібралося в соборі небагато. Того-ж дня перед вечором митрополит Денис відвідав Іверську каплицю в центрі міста, яка належить до чесно-хрестного брацтва. І на диво українців, які прийшли сюди, і тут розпоряжалися соборні москалі: соборний „староста“, і паламар, і дириґент, — усі тут порядкували, як у своїй хаті. Правда, наприкінці прийшов голова брацтва з іншими, подивилися, як-то добре працюють „русскіе люди“, підійшли під благословення й смиренно зникли. Так-то „співпрацюють“ брацькі санатори з рускими людьми.

Замкнення церкви. З наказу військової влади зачинена й має бути зліквідована православна церква в Рівному на так званій Сухарівці. Внутрішнє урядження й рухоме майно передається місцевим парохіянам, які все це придбали за свої гроші.

Представник Болгарії на Волині. Дня 21. травня прибув до Кремянця з митрополитом Денисом уповноважений міністр Болгарії Робев, який відвідав також Почаївську Лавру й деякі околиці. До Кремянця одночасно прибув волинський воєвода Г. Юзефський і відбув з митрополитом конференцію.

Вбивство. Мешканець с. Романова 19-літній Василь Демчук убив на місці ударом ножа в серце свого дядька, 45-літнього Павла Демчука, з яким від довшого часу ворогував.

Ще один витвір. Після й сенатори ББ на зібранні в Луцьку 21. травня постановили заложити польсько-український клюб. Очевидно, „Рідної Хати“ замало.

НОВИНКИ

— **Нові українські кооперативи.** Рішенням Дирекції з дня 29. квітня 1931 принято в члени Ревізійного Союзу Українських Кооператив отсі кооперативи: 1) „Районова Молочарня Берездівці (пов. Бібрка), 2) Госп.-спож. кооп. „Єдність“, с-ка з обм. відп., Осмоловичі (пов. Володимир Вол.), 3) „Господарська Каса“, кооп. з обм. відп., Завидовичі (п. Городок), 4) Кооп. госп.-спож. „Розцвіт“ з обм. відп., Гоздів, 5) Госп.-спож. с-ка „Наша Доля“, кооп. з обм. відповід., Молодятичі, 6) „Світ (?) Села“, кред. кооп. з необм. пор., Бересте (пов. Грубешів), 7) „Визволення“, госп. спож. с-ка, кзов., Рудка (пов. Дубно), 8) Госп.-торг. с-ка „Мама“, кзоп., Лука (пов. Золочів), 9) „Громадська Користь“, кзов., Сераховичі (пов. Ковель), 10) „Районова Молочарня“, Перерів (пов. Коломия), 11) Бодацьке Кооп. Стов. Спож. „Будучність“ з обм. відп., Бодаки, 12) Залісецьке Кооп. Стов. Спож. „Надія“ з обм. відп., Залісці (пов. Кремянець), 13) „Зоря“, спож. кзов., Львів-Богданівка, 14) „Дружина“, кзоп., Львів, Снядецьких 9, 15) Госп.-сп. с-ка „Гаразд“, кзов., Фитьків (пов. Надвірна), 16) „Надія“, мол. кооп. з обм. відп. Гориці (пов. Переворськ), 17) „Спілка Господарська“ кооп. кред. з обм. відп., Селиська (пов. Перемишль), 18) Госп.-кред. с-ка „Ощадність“, кооп. з обм. 5-раз. пор., Заставче (пов. Підгайці), 19) Щадн.-кред. с-ка дрібн. кред. „Селянська Поміч“, кооп. з необм. відп., Сприня (пов. Самбір), 20) „Народній Дім“, кзов., Скалат (пов. Скалат), 21) Госп.-сп. с-ка „Пчілка“, кзов., Колинці, 22) „Надія“; кзоп., Струпків (пов. Товмач), 23) „Єдність“, кзов., Дібча (пов. Ярослав). — Рішенням Дирекції РСУК з дня 26. травня 1931 принято в члени Товариства такі кооперативи: 1) „Самопоміч“, ощадно-позичкова кооп. з обм. відп., Львів, 2) „Селянська Ощадність“, кооп. з обм. відп., Вільшани, пов. Перемишль, 3) „Ощадність“, кооп. з обм. пор., Колинці, пов. Товмач.

— **Розстріли у СРСР.** Преса повідомляє з Москви, що ДПУ розстріляло в Харкові 6 вищих старшин червоної армії на Україні за те, що вони організували серед війська українських комуністів для боротьби проти теперішньої влади за незалежну українську радянську республику. Рівночасно повідомляють з Риги, що в Ленінграді розстріляли багато б. старшин царської армії за те, що вони підчас першої революції 1905 р. пацифікували збунтовані села і розстрілювали селян.

— **Комендант поліції в Гаях вийшов з лічниці.** Як відомо, 12. лютого ц. р. невідомі особи виконали замах на коменданта станиці поліції в Гаях під Львовом В. Довчика і ранили його двома

кулями в груди. Одна куля залишилася в легенях і її не вдалось вийняти. Та всеж, як подає польська преса, пацієнт настільки здоровий, що на днях вийшов з лічниці, але до чинної служби не поверне. У розмові з журналістами він твердив, що його постріляли члени УВО за його ролю в пацифікації і за арештування журналіста Дея. „Газета Поранна“ містить портрет Довчика.

— **Самовбивство підхорунжого в Коломиї.** В Коломиї застрілився 23-літній підхорунжий Тадей Скорецький, син коломийського судового урядовця. Він залишив лист, у якім писав, що кінчить життя через сикатуру свого командaнта в кадетській школі в Острові Мазовецькім. В цім листі цей підхорунжий уложив собі сам зміст клепсидри.

— **Новий лік на рака?** Людство з тугою чекає не від нині на хвилину, коли лікарський світ здобудеться на лік проти страшної недуги рака. Віденська преса подає сензаційну вістку, що сербський учитель винайшов якусь масть, яка лікує зовнішній рак. Масть випробували у клініці проф. Функе у Відні і вилічили багато пацієнтів.

— **Після автомобілевої катастрофи на перегонах у Львові.** Стан здоровля австрійського автомобіліста Губерта Сахселя, який підчас перегонів у неділю випав з автомобіля і тяжко потовкся значно поліпшується. Він часами буває притомний і говорить. Череп його не розбився лише тому, що мав на голові охоронний шолом, але потрясення мозку і зломаний ніс вимагають довшого лікування. На вістку про випадок, до Львова приїхала наречена Сахселя, панна Зелінек, яка опікується раненим автомобілістом.

— **Діти спричинили пожежу.** В Райтеровичах у Самбірщині діти бавилися сірниками і спричинили пожежу. Згоріло 12 господарств вартости 30.000 золотих.

— **Сумна статистика.** Статистика виказує, що в році 1929 було в Польщі 3929 випадків самовбивств, у році 1928 було 4313, в році 1927 тих випадків булоо 4186. В році 1930 в самім львівськім воєвідстві було 224 самовбивств.

— **Комуністи у найвищім суді у Варшаві.** Варшавська поліція впала на слід тайної комуністичної організації і дістала відомости, що бібліотекарка найвищого суду Шротівна та її брат, урядовець тогож суду С. Шрот належать до комуністичної ячейки. Ревізія потвердила правдивість відомостей. Шротівну і брата арештували, а бібліотеку найвищого суду замкнено.

— **Морози в червні.** Над північною частиною СРСР лютувала кілька днів страшна хуртовина зі сніговією. Температура впала значно. В околиці Ленінграду занотували 5 ст. морозу. В усій Финляндії впала температура дуже значно. В північній Финляндії впав сніг.

— **Бернард Шов їде до СРСР.** З Льондону сповіщають, що Бернард Шов вибирається з кількома англійськими вченими до СРСР і перебуде там кілька місяців.

— **Ґоркому роблять збитки.** Як відомо, Максим Ґоркий в останніх роках де треба і де не треба боронить більшовиків й оправдує навіть масові вбивства, висилки на Соловецькі Острови, славословить ДПУ як оборонця революції. Російська еміґрантська преса добула з якогось архіву листи Ґоркого з 1922 року до Анатоля Франса і Рикова та передруковує їх. Листи ці мають такий зміст: „Дорогий Анатоле Франс! Суд більшовиків над соціял-революціонерами приняв цинічний характер приготовки на смерть людей, які щиро і чесно служили справі визволення русского народу. Прошу Вас, зверніться до радянської влади, щоб тих ес-ерів не розстріляли! Ваше слово може урятувати цінне життя соціялістів. Здоровлю — Горкий“. — Другий лист до Рикова: „Олексій Іванович! Якщо процес соціял-революціонерів закінчиться вбивством, це буде подле убивство. Прошу Вас, скажіть Троцькому, що до нічого не доведе таке безумне, масове винищування інтеліґенції в нашій неграмотній, некультурній країні. Я певний, що як ес-ерів розстріляють, то цей злочин викличе обурення соціялістичної Европи і моральну бльокаду Росії. — Ґоркий“. Так писав колись Ґоркий. А тепер? Часи зміняються!

— **Іспит зрілости в українській ґімназії у Кремянці** закінчився 3. червня ц. р. В 8-ій клясі було 14 абітурієнтів, з них двох не допущено до іспитів, а трьох перепало при письменних іспитах. Іспит зрілости здали: Гуменюк Сергій, Данилевичівна Людмила, Кічановська Наталка, Корнійчук Яків, Пшеничний Степан, Соколовська Евгенія, Стефанський Леонтій, Фльорко Іван і Фурсик Григорій. Головою іспитової комісії був директор здолбунівської польської ґімназії п. Кісіль. Як видно з того висліду, наука в кремянецькій українській ґімназії ведеться добре, тому волинське українське громадянство повинно ту школу піддержати з усіх сил.

—o—

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 9. VI. 1931 р.: масло експортове і десерове пріма —— зол.; літра молока 23—24 сот.; літра сметани 1·30 зол.; копа яєць 4·00—4·20 зол.

З Марійського Т-ва Молоді.

Комунікат XIII.

1. Ювилей Пресв. Богородиці. Виповняючи зарядження Св. Отця, святкуємо в нашій організації 1500-ліття Вселенського Собору в Ефезі (431), на якім остаточно признано Преч. Діві Марії преславне імя Богородиці. Впродовж року, себто до червня 1932, кожна Мар. Дружина відсвяткує ті роковини способом, на який дозволять її сили і місцеві обставини, виповняючи при тім зарядження Пресв. Ординаріятів.

2. Реколекції виключно для середньошкільної й академічної молоді устроюємо також тепер з кінцем шкільного року у Львові, Перемишлі і Станиславові. Умовини ті самі, що в минулих роках. Такса (знижена) за удержання всього 6 золотих. Просимо Впреп. Отців Катехитів і Провідників подати це до відома учнів та учениць і їх до участи запросити. Подрібні інструкції вишлемо в найближчих днях. Початок реколекцій: 28. червня вечором. — Кінець: 2. липня рано. Зголошення — негайно. — **Гол. Управа Мар. Т-а Молоді**

—o—

Листування Редакції.

Українська Громада у Брні: За поміщення заклику до поодиноких людей та установ треба заплатити. В цій справі просимо порозумітися з Адміністрацією.

З судової салі.

ПІД ЗАКИДОМ КОЛЬПОРТАЖІ „СУРМИ“.

Перед золочівським судом присяглих відбулася 9. червня розправа проти Антона Демковича-Добрянського, ученика 8-ої ґімн. кляси зі Львова, обвинуваченого в кольпортажі „Сурми“, летючок УВО та приналежности до УВО. На основі вердикту присяглих суддів трибунал засудив Добрянського на 18 місяців тюрми.

Той сам суд засудив Іл. Мельничука з Озірної на 18 місяців тюрми. І Мельничукові закидали кольпортажу „Сурми“.

ЗА ПІДПАЛ У ЗБАРАЖІ.

Арештування свідка на салі.

Дня 9. ц. м. у розправі проти 6 молодих українців зі Збаращини дійшло до поважного інциденту підчас переслухання свідка *Богдана Хоминця* з Тишівниці зі Скільщини. Його вигнали з учительської семинарії в Тернополі „за політику“, потім Хоминець сидів разом з Гевком в одній келії у вязниці в Тернополі. Як твердила поліція, Хоминець мав стероризувати Богдана Гевка, щоби він зізнавав фальшиво і не признавався до підпалу.

Предсідник трибуналу: Пане Хоминець, за що ви сиділи у вязниці?

Свід. Хоминець: За те, що я українець.

Предсідник: Я питаю вас, за яку провину, за який злочин вас замкнули?

Свід. Хоминець: Таж кажу, що тільки за те, що я українець.

Прокуратор Мостовський домагається потягнути свідка до відповідальности за провокуючу поведінку в суді, яка може викликати враження, що в Польщі арештують горожан за те тільки, що вони українці.

Трибунал удається на нараду і *засуджує Богдана Хоминця з місця на 2 доби арешту.* Свідок вислухавши присуду, каже спокійно „овва!“, його виводять зі салі до арешту відсидіти кару за провину нарушення поваги польського суду.

Відтак переслухано свідка *Залуського.*

Свід. Гелена Сокальська зі Збаража сконфронтована з Процишином зізнає, що передполуднем бачила Гевка, а з ним якогось другого, подібного до Процишина. Вони довший час пополудні проходжувалися разом і щось балакали аж до вечора. За 10 хвилин після того вибух вогонь.

Свідок твердить, що чула навіть як Гевко говорив до Процишина: „Ходи, дурний, чого боїшся, нічого не буде!“.

Якась жінка оповідала, що ті, які підпалюють польські маєтки, добре заробляють, бо дістають по 200 долярів за підпал. Але це було перед пожежою в Збаражі. Потім коваль Бізунь, на підставі тих бабських балачок сказав поліції, що Гевко дістав за підпал 200 долярів, але виявилося, що то неправда.

Предсідник триб.: Пане Гевко, чи то правда, що говорила пані Сокальська.

Гевко: На те питання не хочу відповідати.

Далі зізнає свідок *Гевський.*

Предсідник триб.: Пане Гевський, ви сиділи з Гевком у вязниці. За що ви сиділи?

Свід.: Була пацифікація і мене замкнули. Я у вязниці з Гевком не говорив, і він до ніякого підпалу передімною не признався.

Свід. Василь Сосновський з Куровець, має 19 літ і вже сидів 5 місяців в арешті за підпали разом з Гевком. Гевко признався йому, що він підпалив будинки Оборського, але сам, і що Процишин нічого не винен.

—o—

СПОРТ

Змагання у важкій атлетиці та боксі.

Дня 6. червня ц. р. відбулися в домівці Товариства „Луг“ при вул. Коперника ч. 5. змагання в дужанні та боксі за мистецтво Спортового Союзу за рік 1931. До змагань стануло 25 змагунів, з чого 8 до боксу і 17 до дужання. З Лугу стануло до змагань 22 змагунів, один зі Сокола-Клепарів, один із ремісничих клюбів та один нестоваришений. Суддями були: д-р Дмоховський, голова Спорт. Союзу, п. Козланюк, голова ревізійної комісії Т-ва „Луг“ та гр. Жовнір. На рінгу суддював п. Качмар Роман, тренер боксу в „Лузі“, на маті суддював Мамчак Ю., заступник голови „Лугу“ та тренер важкої атлетики.

Вислід змагань:

Бокс. Вага пера: Пудерак М. — Сомик (оба Луг), переміг на пункти Пудерак. — Вага легка: Савка — Кузняк (оба Луг), переміг на пункти Кузняк. — Вага півсередня: Партикевич — Кіндратів (оба Луг), боротьба нерішена. Кіндратів з ваги легкої, стартував у вазі півсередній. — Вага середня: Фуглевич — Панкевич (оба Луг), переміг несподівано одним пунктом Панкевич.

Дужання. Вага когута: 1. Вальчак — Бузара (оба Луг), переміг Вальчак у другій мінуті переворотом у партері. 2. Дідик — Вербинський (оба Луг), переміг Дідик у 4 мінуті перекидом через бедро. 3. Пенкевич Р. — Біляковський (оба Луг), переміг у першій мінуті переворотом через голову Біляковський. 4. Вальчак — Дідик (Луг), переміг на пункти Вальчак. — Вага пера: Савка — Партикевич (оба Луг), переміг у першій мінуті Савка переворотом через голову. — Вага легка: Карпяк (Луг) — Коваль (нестов.), переміг у 4 мінуті Коваль підхопом за голову. — Вага півсередня: 1. Панкевич — Сабарай (оба Луг), переміг цілком ненадійно Панкевич у першій мінуті переднім поясом. 2. Мамчак І. — Жовнір М. (оба Луг). Оба добрі техніки, так, що боротьба вийшла інтересно. Боротьба по 15 мінутах нерішена. — Вага середня: Рондяк (Сокіл-Клепарів) не мав конкуренції. — Вага тяжка: Когут (Луг) — Лініцький (Р. К. С., трен.), боротьба захоплююча. Оба добрі техніки ,так, що змагання від самого початку держали в напруженні публику. Переміг у 19 мінуті Когут півнельсоном з партеру. — Крім того поза конкурсом: 1. Когут — Рондяк, переміг Когут у 4 мінуті. Неспортову поведінку п. Рондяка зганили судді упімненням. 2. Сабарай — Панкевич, переміг у 9 мінуті Сабарай.

Дальші розгривки відбудуться в суботу 13. червня в домівці Т-ва „Луг“. Після покінчення змагань роздача нагород. Початок змагань точно в годині 7. веч.

СПОРТОВИЙ РУХ НА ПРОВІНЦІЇ.

Стрий: Скала — Поґонь І. Б 2:2 (1:1).

Перед змаганнями за мистецтво Ц-кляси пробувала Скала своїх сил з Б-клясовим противником. У першій половині перевага Поґоні, котрої вона не може використати з причини доброї гри залоги і воротаря Скали. В другій половині гра рівнорядна. Ґолі для Скали здобули: Улицький і Раґаш.

Коломия: Сокіл — Бистшица (Надвірна) 2:2 (0:0).

Товариські змагання, розіграні 4. червня. Ворота для Сокола стрілили: Микуляк і Лукавецький.

6. червня: Сокіл — Сокул (Снятин) 3:3 (3:3).

Ворота для Сокола здобули Харук 2, Зощук ІІ. 1.

Броди: Богун — Леґія 2:0 (0:0).

Богун мав велику перевагу в ІІ. половині. Ворота для української дружини стрілили: Граняк В. і Гладун. Під цю пору Богун є найліпшою дружиною в Бродах і не боїться ніякої конкуренції. Суддя п. Гальбміліон.

—o—

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Д-р Степан Нижанковський, середущий син бл. п. о. Ост. Нижанковського, б. старшина УГА, свого часу голова ЦЕСУСА, потім урядовець Ч. С. Р., помер по довгій і важкій недузі дня 9. червня у Львові у 34 році життя.

Нестало між нами активного громадянина, нестало цього талановитого, многонадійного, над вік досвідченого і розважного організатора студентської молоді, яких так небагато у нас. Покійний Степан Нижанковський, вийшовши з інтелігентної, патріотичної сім'ї українського музика, що згинув трагічно 1919 року, виніс із цього дому горячу любов до свого народу, виніс небуденну культурність, вихованість, а здобувши освіту в Празі, взявся до праці серед національно думаючого студентства. Як голова студентської

організації в Ч. С. Р., вклав Покійний в цю організацію багато позитивної праці. Репрезентував він також українське студентство на міжнародніх студентських зїздах. Довший час був співредактором „Національної Думки“ і співробітником „Студ. Вістника“, в яких містив свої цінні статті. Українську справу популяризував він також серед чехів у відчитах та промовах.

Лиха доля не судила цій ідейній людині продовжувати своєї корисної праці. Занедужавши в Празі, він вернув до рідного краю, де, не зважаючи на всі зусилля родини урятувати його, закінчив своє коротке життя.

Похорони відбудуться в Стрию. — Земля хай буде пером Покійному!

Олекса Сподарик, 20-літній селянський син помер як жертва минулорічної пацифікації в селі Реклинець, пов. Жовква, дня 21. травня ц. р. Підчас пацифікації дня 13. жовтня 1930 р. його в місцевій школі разом з іншими товаришами недолі (дальше з уваги на цензуру пропускаємо). Від того дня аж до дня смерти пролежав у ліжку, не маючи вже сили піднятися. В. Й. П.!

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Середа, 10. червня, година 7·30 веч. „Мазепа“, опера Чайковського.

Четвер, 11. червня, година 7.30 веч. „Весілля в Голівуді“.

Пятниця, 12. червня, година 7·30 веч. „Мазепа“, опера Чайковсько-о.

Театр Ріжнородностей (в Нар. Домі):

Середа, 10. червня, година 7·30 веч. „Що хочете?“ комедія Шекспіра“.

Четвер, 11. червня, година 7·30 веч „Що хочете?“ комедія Шекспіра“.

Пятниця, 12. червня, година 7·30 веч. „Що хочете?“ комедія Шекспіра“.

Малий Міський Театр:

Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Він і його сестра“ (Власта Бурін, Анні Ондра).

КАСІНО: Звукова фільма „Таємний Джейме“.

КОЛЬОСЕИ: Нечинне.

ЛЕВ: Звукова фільма „Геть із панчішкою!“. „Всі на чердак!“

МАРУСЕНЬКА: Звукові фільми „Гальо! тут говорить Яроші“! і „Гаі-Танг“.

ОАЗА: Звукова фільма „Дівча з Монтпарнасу“.

ПАЛЯС: Звукова фільма „Мельодія щастя“ (Джанет Гейнор).

ПАН: Звукова фільма „За океаном“ (Моріс Шевалє“).

ПАСАЖ: „Загадочний замах“ (Еді Польо) і додатки.

ПРОМІНЬ: „Залізна маска“ (Фербенкс).

ФАТАМОРГАНА: „Дике кохання“ (Дольорес дель Ріо), „Пат і Паташон, як гавеґрі“.

ХИМЕРА: „Біле пекло“, „З тюрми на престіл“.

СТИЛЕВЕ: „Ідіот“ (Л. Чаней) і Бастер Кітон.

УТІХА: „Опирі степу“ (Кен Мейнард). „Паперовий коханок“.

Програма радіо.

Середа, 10. червня 1931.

Варшава (1411,8) 18.00 Концерт. **Льондон** (356,3) 14.15 Баляди. **Берлін** (419) 16.30 Легкий концерт. **Рим** (441,2) 17.00 Концерт. **Прага** (486,2) 19.30 „Дон Карльос“, опера Вердія. **Відень** (516,4) 15.20 Солісти. **Будапешт** (550,5) 12.05 Орхестра. **Харків** (937,5) 15.00 Концерт. **Ленінград** (1000) 15.00 Концерт. **Москва** (1481) 12.00 Концерт.

Четвер 11. червня 1931.

Варшава (1411,8) 16·00 Грамофонові платн. **Вильно** (368,1) 12·35 Шкільний поранок. **Льондон** (356,3) 14·00 Радіо-орхестра. **Берлін** (419) 16·30 Солісти: Марія Цвайг, Фрай і Клянт. **Рим** (441,2) 17·00 Солісти. **Прага** (486,2) 21·30 Празький квартет. **Відень** (516,4) 12·00 Концерт. **Будапешт** (550,5) 17·35 Гітари. **Харків** (937,5) 20·30 Концерт. **Ленінград** (1000) 16·30 Концерт.

Пятниця 12. червня. 1931.

Варшава (1411,8) 18·00 Концерт. **Льондон** (356,3) 14·15 Концерт. **Берлін** (419) 16·30 Концерт. **Рим** (441,2) 12·45 Легка музика. **Прага** (486,2) 13·30 Радіо-орхестра. **Відень** (516,4) 15·20 Капеля Гавпта. **Будапешт** (550,5) 17·30 Концерт солістів. **Харків** (937,5) 15·00 Концерт. **Ленінград** (1000) 15·00 Концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 10. червня 1931.

11.58 Сигнал часу. 12.10, 15.10, 17.10, 19.35 Грамофон. 13.10., 19.55 Метеорольоґ. комунікат, 14.50 Госп. комунікат. 16.00 Програма для дітей. 16.30 Почтова скринька для наймолодших. 16.50 „Ліс, як джерело краси“ (відч.). 17.35 Відчит. 18.00, 20.30 Концерт. 19.20 „Про природничі студії“. 19.40 Рільнича скринька й біржа. 20.00, 22.15 Прес. рад. денник. 20.15 Музичний відчит. 22.00 Фейлетон. 22.30 „Давно й сьогодні (пісоньки). 23.00 Танкова музика.

Четвер 11. червня 1931,

11·58 Сигнал часу, 12·10, 20·10 Метеор. комунікат, 12·15, 15·10, 15·45, 16·40, 17·10, 17·30 Грамофон, 14·50 Господ. комунікат, 15·25, 16·50 Відчит, 17·15 „Значіння систематичної образуючої праці в житті шк. молоді“, 17·35 Трансмісія з Катовиць, 18·00 Пісні романтиків, 19·00 Всячина, 19·40 „Чемність“ (балачка), 20·00, 22·15 Прес. рад. денник, 20·15, 22·20 Концерт, 21·30 Авдиція, 22·00 Діяльоґ, 23·00 Концерт мандолїністів

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Кооп. Український Театр у Львові. Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича в Станиславові.

Болехів:
10. VI. „Жінка, що вбила“.
11. VI. „Життя Парижа“.
12. VI „Мина Мазайло“.
13. VI. „Чесна Сузанна“.
14. VI. „Хмара“. 1873

Вступні іспити в приватній жіночій гімназії Українського Інститута для дівчат в Перемишлі відбудуться: до кляси I. 27 червня, до кл. II—VIII. 29—30 червня п. р. 2205 2—2

У гімназії СС. Василіянок у Львові (вул. Длуґоша ч. 17) вступні іспити відбудуться: до вищих клас (II—VII) в днях 15—20 червня; до I-ої кляси — 26—27 червня. Початок завсіди в годині 9-ій рано. — Зголошуючися до іспиту письменно чи устно, треба предложити метрику уродження, останнє шкільне свідоцтво і посвідку щіплення віспи. Для учениць гімназії є при ній інтернат. 2212 2—3

Товаришів, які 1901 року здавали матуру в академічній гімназії у Львові, просимо подати свої адреси. Товариський зїзд відбудеться дня 29. червня 1931 р. у Львові. — Зголошення адресувати: Станиславів, скритка 103. **о. Михайло Ганушевський, проф. Володимир Сілецький.** 2197 3—4

Вступні іспити в державній українській гімназії в Перемишлі до кл. I. відбудуться дня 27. червня, до кл. II.—VIII. в днях 29. і 30. VI. ц. р. — Зголошення до дня 24. VI. включно. 2198 3—4

Вписи до вступних іспитів до I. кл. державної гімназії в Стриї відбудуться в днях від 8—13 червня. — При вписах треба мати: метрику, свідоцтво щіплення віспи й свідоцтво з IV кл.

Подяка. Підписані, бувші політичні вязні у Бриґідках і теперішні в карному закладі у Дрогобичі, складають щиру подяку ВП. Панові Д-рові Володимирові Бабієві, дентистові у Львові, вул. Гетьманська ч. 8/I., за безкорисне лічення зубів підчас перебування підписаних у Бриґідках. При цьому треба зазначити добру волю і велику посвяту Вп. Д-ра Бабія, який двічи на тиждень або й частіше, коли нагло заболіли когось зуби, приходив з усіма дентистичними приладами у вязничну лічницю і тут дуже дбайливо лічив зуби кожному політичному вязневі, хто лише захорував. — Завдяки його дбайливій опіці ми заощадили багато здоровля, а побут у вязниці видавався нам значно лекшим. Почуваємося до милого обовязку подякувати Вп. Панові Докторові в цей найбільш можливий спосіб — Львів, 8. червня 1931 р. — **Біда Роман, Качмарський Роман, Колодзінський Михайло, Кирилюк Осип, Крушельницький Тарас, Мілянич Атаназій, Мицик Роман.**

Гімназія гр.-кат. Малої Семинарії у Львові, вул. Сикстуська 39 а, оповіщає, що вступні іспити до I-ої кляси відбудуться дня 29. червня ц. р. а до VI, VII і VIII-ої кляси в днях 24. до 27. червня ц. р. 2203 2—3

Єпархіяльна Гімназія (Малої Семинарії) в Рогатині оповіщає, що вступні іспити до I-ої кляси відбудуться дня 29. червня ц. р. а до II—VIII-ої кляси в днях 24. до 27 червня ц. р. 2203 2-3

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ГОДИННИКАРСЬКО - ЮВІЛЕРСЬКІ роботи виконує найдбайливіше — Домбровскі і Розважевскі — Львів, Академічна 2. ГОДИННИКИ, БІЖУТЕРІЯ, СРІБЛО. — Великий вибір. Дешево. Догідні умови. 1447 17—?

НАУКА, переписування і помножування письм на машинах. — ЮЛІЯН ЛОМАГА — Львів — Валова 11 2162 3—10

БІДНА дівчина літ 18 українка з укінченою 7 кл. виділовою, уміє шити і вишивати, шукає місця покоєвої або до дітей при інтелігентній родині — Зголошення до Адміністрації „Діла“ під „Бідна“. 1—3

ПОТРІБНА на півтора місяця для 3 осіб умебльована кімната з уживанням кухні (найрадше між Старим Самбором і Туркою). — Писемні зголошення з поданням ціни самої кімнати, або цілковитого удержання, приймає Адміністрація „Діла“ під: „Літнище“. 2219 1—2

КОСІВ к. КОЛОМИЇ. Пансіон п. Евгенії Лукашевської поручає сонішні покої з першорядним удержанням. Ціни знижені. 2076 6-10

ПАНСІОН „ТЕРЕНЯ“ в Дорі, близько Яремча. — Кімнати з верандами. Чудове положення. Пляжа над Прутом. Ціни низькі. 2168 3—?

2 КІМНАТИ з кухнею пошукую від 1. липня. — Д-р Мирон Зарицький, Філія Академічної Гімназії. 2177 3—3

АБСОЛЬВЕНТ гімн. візьме лекцію підчас ферий. Зголошення під „Інструктор“. 2201 2—5

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик, прецизійні, продає за готівку і на рати від десятків літ з найліпшої сторони знана фірма **Іван Зельтенрайх**, Львів, пл. Марійська ч. 5. 1538

НА ЛІТО В КОСОВІ окремі кімнати при родині. Зголошення **Парохіяльний Уряд Старий Косів**, почта Косів, коло Коломиї. 2191 4-4

ФОРТЕПЯН „Wirtha“ найдосконаліший модель продам дуже оказійно. Пяніно „Förstera“ заміняю за фортепян або продам. Також куплю за доляри фортепян або пяніно. — **Коперника 26. Скленярський.** 2204 2—2

ДІЛОК-МИКУЛИЧИН вілля над Прутом. Кімнати з утриманням 8 зол. Годинам знижки. Шпилькові ліси, прегарний відпочинок, поратування здоровля. — Гуменюкова. 2211 2—2

КАГАНЦІ й ремені для псів поручає найдешевше робітня Барера, пасаж Гавсмана. 2190 1—?

АБСОЛЬВЕНТКА українського семинара пошукує на час ферій заняття. Зголошення враз з поданням умов слати на адресу: Уряд парохіяльний в Черниляві, п. Яворів. 2217 1—3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Д-р ЕВГЕН ДУРДЕЛЛО

бувш. лікар заграничних клінік, специяліст скірних, венеричних і сексуальних недуг (полова неміч) та лікарської косметики

ординує в скірних недугах
і т. д. від год. 8½—10, 14—16.
в косметиці від 10—11 і 16—18
в неділі і свята від 10—11.

Гірське сонце. Вапофор. Дітермія. Кріотерапія. Сепараткові ждальні.

ЛЬВІВ, вул. Сикстуська ч. 22, III. п. (біля Нар. Гостинниці).

Вінда до вжитку. Телефон 38—90.

АДВОКАТ

Д-р Теодор Белей

з днем 9. червня 1931. відчинив адвокатську канцелярію в Тисьмениці і веде її в домі церковного Братства (в ринку). 2206 2—3

АДВОКАТ

Д-р Антін Перегінець

відкрив і веде канцелярію

в СТАНИСЛАВОВІ

покищо при вул. Голуховського ч. 22. (давніше канц. бл. п. Д-ра Льва Бачинського). 2207 2—3

Меблі ріжного рода, можна найкорисніше купити у відомій фірмі „Doroteum“, Льва Сапіги 34. Тел. 15—01. Догідні умови. 2361 50—?

ЛІЖКА металеві
ВІЗКИ діточі
поручає дешево
фабричний склад

М. Волковискі

Львів, Коперника 5. Тел. 95–97.
Великий вибір ДОГІДНІ УМОВИНИ

Продовження Звичайних Загальних Зборів Товариства Прихильників Освіти у Львові з дня 6. червня п. р. відбудеться в понеділок дня 15. червня п. р. в год. 17. в салі „Української Бесіди“, вул. Рутовського 22 (Нар. Дім). Порядок нарад незмінений.

Якщо в год. 17. не явиться приписана статутом скількість членів Товариства, то згідно з § 18. статута Загальні Збори відбудуться правосильно на год. пізніше без огляду на скількість присутніх.

За Виділ Товариства:
Володимир Децикевич, голова.
Д-р Іван Ґижа, секретар.

Подяка.

Найсердечнішу подяку складаю отсим Високоповажаному Пану Товаришові **Д-рові Павлові Цимбалістому** у Львові за двократне вилічення моєї Покійної Матери з тяжкої недуги та за дбайливу, совісну та щиру опіку над Нею в часі Її послідної довгої слабости. — Станиславів, в червні 1931 р.

Д-р Ярослав Грушкевич.

Свій до свого!

МЕБЛІ всіх фасонів, масивні і форнировані, зі сухого матеріялу, солідна робота й по дешевих цінах виробляє

Т-во українських ремісників „ЗОРЯ“ ч. 35 в Підберізцях

почта Винники, повіт Львів. 2214

Зайвий поріст волосся на руках, ногах та під пахою усуває в дуже радикальний спосіб **перфумований депілятор „GARÇONNE“**

Ціна 3 зол., за післяплатою 4·50

Висилковий склад:

Аптика магістра SUSSMANA

ЛЬВІВ, вул. КУРКОВА 5. Тел. 40-69

18... 1—5

Пансіон „Оксана“ Підлюте-Камянець

20 кімнат.

У прегарній лісистій околиці, в Горганах над Лімницею, залізнича стація Брошнів. З Брошнева відїзд вузькоторовою залізницею в год. 5. рано. — Кімната з утриманням від 7—10 зол. Харч 4 рази денно. — Інформації та замовлення до 15. червня: — ОЛЬГА ЧАПЕЛЬСЬКА, Дрогобич, вул. Собіського 2. а від 15. червня: Підлюте - Камянець, п. Перегінсько. 2215 1—6

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів. Ринок 10.